

# *Η ΣΥΝΕΧΗΣ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ GALERKIN*

*Ευλιάτης Αναστάσιος*

**Πτυχιακή εργασία**

# Περιεχόμενα

Εισαγωγή

Κεφάλαιο 1 . Η ΣΥΝΕΧΗΣ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ GALERKIN

1.1 Προκαταρκτικά

1.2 Σφάλμα

1.3 Ύπαρξη και μοναδικότητα της προβολής

1.4 Εκτίμηση του  $\rho$

Κεφάλαιο 2 . Συνέπεια

Κεφάλαιο 3 . Ευστάθεια

Κεφάλαιο 4 . Σύγκλιση

Κεφάλαιο 5 . Μοναδικότητα

Βιβλιογραφία

# Η ΣΥΝΕΧΗΣ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΟΥ GALERKIN

## 1.1 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ

Ξεκινώντας να δουλεύουμε με τη συνεχή μέθοδο του Galerkin για να λύσουμε συνήθεις διαφορικές εξισώσεις θα πρέπει να ορίσουμε ένα πεδίο συναρτήσεων με πεδίο ορισμού το  $[a,b]$ . Αυτές είναι συνεχείς στο πεδίο ορισμού και πολυώνυμα βαθμού το πολύ  $q-1$ , με  $q \in \mathbb{N}$ ,  $q \geq 1$  σε κάθε υποδιάστημα  $I_n = (t^n, t^{n+1}]$

Το  $S_h^\sigma$  ορίζεται ως εξής :

$$S_h^\sigma = \{u \in C[a,b] : (u|_{I_n})(t) = \sum_{i=0}^{q-1} a_i t^i, a_i \in \mathbb{R}\}.$$

Γνωρίζοντας ότι  $Y \in S_h^\sigma$  είναι η προσέγγιση της λύσης  $y$  του προβλήματος αρχικών τιμών

$$\begin{cases} y' = f(t, y) & , t \in [a, b] \\ y(a) = y_0 \end{cases}$$

η συνεχής μέθοδος του Galerkin διατυπώνεται ως εξής :

$$\int_{I_n} Y'(t)x(t) dt = \int_{I_n} f(t, Y(t))x(t) dt \quad \forall x \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n) \quad \text{με } n = 0, \dots, N-1$$

Η ακριβής λύση  $y$ , με δεδομένη την τιμή της στο  $t^n$ , ικανοποιεί στο  $(t^n, t^{n+1}]$  την εξής σχέση :

$\int_{I_n} y'(t)u(t) dt = \int_{I_n} f(t, y(t))u(t) dt \quad \forall$  *συνεχή συνάρτηση  $u$  στο δοθέν διάστημα.*

### Παράδειγμα

Το ευκολότερο παράδειγμα για να κατανοήσουμε τη συνεχή μέθοδο είναι η περίπτωση που η προσέγγιση γίνεται με κατά τμήματα γραμμικές συναρτήσεις, δηλαδή πολυώνυμα πρώτου βαθμού. Στην περίπτωση  $q=2$  οι συνεχείς συναρτήσεις δοκιμής, όπως ονομάζουμε τα  $x$ , είναι κατά τμήματα σταθερές καθώς η διάσταση του χώρου δοκιμής είναι  $\mathbb{P}_{q-2}(I_n)$  οπότε έχουμε

$$\int_{I_n} Y'(t)x(t) dt = \int_{I_n} f(t, Y(t))x(t) dt$$

δηλαδή,

$$\int_{I_n} Y'(t) dt = \int_{I_n} f(t, Y(t)) dt .$$

Άρα, 
$$Y^{n+1} - Y^n = \int_{I_n} f(t, Y(t)) dt. \quad (\Pi 1)$$

Θα προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε το δευτερό μελος χρησιμοποιώντας τον τύπο του μέσου οποτε έχουμε :

$$Y^{n+1} - Y^n = hf \left( t^{n+\frac{1}{2}}, Y \left( t^{n+\frac{1}{2}} \right) \right) \quad n = 0, \dots, N - 1$$

όπου  $t^{n+\frac{1}{2}} := (t^n + t^{n+1})/2 = t^n + \frac{h}{2}$  ,  $h$  η διαμέριση.

Όμως το  $Y$  είναι πολυώνυμο βαθμού το πολύ ένα, άρα η τιμή στο μέσο του  $I_n$  είναι ο μέσος όρος των τιμών της στα άκρα του διαστήματος ,άρα

$$Y \left( t^{n+\frac{1}{2}} \right) = \frac{1}{2} [Y(t^n) + Y(t^{n+1})] = \frac{1}{2} (Y^n + Y^{n+1}) =: Y^{n+\frac{1}{2}} .$$

Επομένως η (Π1) μπορεί να γραφτεί ως εξής :

$$Y^{n+1} - Y^n = hf \left( t^{n+\frac{1}{2}}, Y^{n+\frac{1}{2}} \right).$$

Θα εξετάσουμε τώρα τη συνεχή μέθοδο του Galerkin στην περίπτωση γραμμικής διαφορικής εξίσωσης με σταθερούς συντελεστές δηλαδή

$$y' = ay + f(t), a \in \mathbb{R}.$$

Τότε η συνεχής μέθοδος του Galerkin δίνει ότι :

$$Y^{n+1} - Y^n = a \int_{I_n} Y(t) dt + \int_{I_n} f(t) dt = haY^{n+\frac{1}{2}} + \int_{I_n} f(t) dt .$$

## 1.2 ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ

Ένα χρήσιμο βήμα είναι η εκτίμηση του σφάλματος στη συνεχή μέθοδο.

Αναγκαία για την επίτευξη είναι η εισαγωγή μιας κατάλληλης προβολής  $\hat{y}$  της ακριβούς λύσης  $y$  στον  $S_h^\sigma$ . Για τον ευκολότερο προσδιορισμό του σφάλματος θα το διασπάσουμε σε 2 μέρη,  $e = \rho + \theta$ , ορίζοντας  $\rho = y - \hat{y}$  και  $\theta = \hat{y} - Y$  και θα τα εκτιμήσουμε με τη σειρά. Το  $\theta \in S_h^\sigma$ , ενώ το  $\rho$  όχι αναγκαστικά. Θεωρούμε τη συνάρτηση  $\hat{y} \in S_h^\sigma$ , με τις ιδιότητες :

$$\hat{y}^0 := \hat{y}(a) = y_0$$

(δηλαδή στο πρωταρχικό σημείο η προβολή και η ακριβής λύση να συμπίπτουν)

και

$$\int_{\alpha}^b (y - \hat{y})'(t) v'(t) dt = 0, \quad \forall v \in S_h^{\sigma} \text{ συναρτηση δοκιμης}$$

$$\text{Επιλέγοντας ως } v \text{ την } v(t) := \begin{cases} [y(t^n) - \hat{y}(t^n)]t, & \alpha \leq t \leq t^n \\ [y(t^n) - \hat{y}(t^n)]t^n, & t^n \leq t \leq b \end{cases}$$

έχουμε

$$\int_{\alpha}^b (y - \hat{y})'(t) v'(t) dt = \int_{\alpha}^{t^n} (y - \hat{y})'(t) v'(t) dt + \int_{t^n}^b (y - \hat{y})'(t) v'(t) dt = 0$$

$$\Rightarrow \int_{\alpha}^{t^n} (y - \hat{y})'(t) ([y(t^n) - \hat{y}(t^n)]t)' dt = 0$$

Το παραπάνω μηδενίζεται όταν  $([y(t^n) - \hat{y}(t^n)]t)' = 0$

συνεπώς ,

$$\hat{y}(t^n) = y(t^n), n = 0, 1, \dots, N .$$

οι παραπάνω σχέσεις μπορούν να γραφτούν και ως εξής :

$$\begin{cases} \hat{y}^n = y^n, \hat{y}^{n+1} = y^{n+1} & (1) \\ \int_{I_n} (y - \hat{y})'(t) u(t) dt = 0, \forall u \in P_{q-2}(I_n) & (2) \text{ (E*)} \end{cases}$$

### **1.3 ΥΠΑΡΞΗ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ $\hat{y}$**

Θα αποδείξουμε τώρα ότι η  $\hat{y}$  είναι καλώς ορισμένη στο  $S_h^{\sigma}$  και ότι μόνο ένα στοιχείο έχει τις επιθυμητές ιδιότητες.

Για  $q=2$  η  $\hat{y}$  προβολή υπολογίζεται μόνο μέσω της σχέσης (1) οπότε η  $\hat{y}$  είναι η συνεχής , κατα τμήματα γραμμική παρεμβάλουσα της  $y$  στους κόμβους  $t^0, \dots, t^N$ .

Υποθέτουμε τώρα ότι  $q > 2$  .

Γράφουμε την  $\hat{y}$  στην μορφή :

$$\hat{y}(t) = [y^n + \frac{t-t^n}{h}(y^{n+1}-y^n)] + (t-t^n)(t^{n+1}-t) \sum_{i=0}^{q-3} a_i t^i, t \in I_n.$$

Αν για  $t = t^n$  αντικαταστήσω παρατηρώ :

$$\hat{y}(t^n) = y^n + \frac{t^n-t^n}{h}(y^{n+1}-y^n) + (t^n-t^n)(t^{n+1}-t) \sum_{i=0}^{q-3} a_i t^i = y^n$$

και για  $t = t^{n+1}$ :

$$\begin{aligned} \hat{y}(t^{n+1}) &= y^n + \frac{t^{n+1}-t^n}{h}(y^{n+1}-y^n) + (t-t^n)(t^{n+1}-t^{n+1}) \sum_{i=0}^{q-3} a_i t^i = \\ &= y^n + \frac{t^{n+1}-t^n}{h}y^{n+1} - \frac{t^{n+1}-t^n}{h}y^n = y^n + \frac{h}{h}y^{n+1} - \frac{h}{h}y^n = y^{n+1} \end{aligned}$$

Δηλαδή ικανοποιεί την (1) .

Η δεύτερη συνθήκη της τώρα γράφεται ως εξής :

$$\int_{I_n} (y - \hat{y})'(t) u_i(t) dt = 0, i = 1, 2, \dots, q-2 \text{ όπου } \{u_1, \dots, u_{q-1}\} \text{ μια βάση του } \mathbb{P}_{q-2}(I_n).$$

Επιλέγοντας  $u_i(t) = t^{i-1}, i = 1, 2, \dots, q-1$  προκύπτει ένα γραμμικό σύστημα με  $q-2$  εξισώσεις και  $q-2$  αγνώστους. Για να δείξουμε ότι αυτο το σύστημα έχει ακριβώς μια λύση αρκεί να δείξουμε ότι το ομογενές έχει μόνο την τετριμμένη λύση. Υποθέτω ότι  $y = 0, y^n = y^{n+1} = 0$ , οπότε ,

$$\begin{aligned} \hat{y}(t) &= (t-t^n)(t^{n+1}-t) \sum_{i=0}^{q-3} a_i t^i = (t-t^n)(t^{n+1}-t)v(t) \\ \text{με } v(t) &:= \sum_{i=0}^{q-3} a_i t^i, t \in I_n. \end{aligned}$$

Προφανως,  $v \in \mathbb{P}_{q-3}(I_n)$  και αφού κανω ολοκλήρωση κατα μερη στην δευτερη σχεση της (E\*) λαμβάνω

$$\int_{\alpha}^b (y - \hat{y})(t)v(t)dt = 0 \quad \forall v \in \mathbb{P}_{q-3}(I_n)$$

Αντικαθιστώντας τον τυπο της  $\hat{y}$  και χρησιμοποιώντας οτι  $y=0$  στην επανω σχέση ,

$$\int_{I_n} (t - t^n)(t^{n+1} - t)v^2(t) dt = 0$$

Συνεπως  $v=0$ , δηλαδή  $\alpha_0 = \alpha_1 = \dots = \alpha_{q-3} = 0$  έτσι το αντίστοιχο ομογενές γραμμικό σύστημα έχει μόνο την τετριμμένη λύση και η  $\hat{y}$  υπάρχει και είναι μοναδική.

#### 1.4 Εκτίμηση σφάλματος $\rho=y-\hat{y}$

Για την εκτίμηση του σφάλματος  $\rho$  καλό θα ήταν να διακρίνω 2 περιπτώσεις, την  $q=2$  και  $q>2$ . Στην πρώτη περίπτωση  $q=2$  η απόδειξη που ακολουθεί είναι εύκολη σε αντιθεση με αυτήν της  $q>2$ , που χρειάζονται επιχειρήματα λήμματος *Bramble-Hilbert* όπως θα δούμε στη συνέχεια.

**Για  $q=2$**  το  $\hat{y}$  ανήκει στο  $I_n$ , είναι πολυωνύμο βαθμού το πολύ ένα και παρεμβάλεται στην  $\gamma$  στα άκρα  $t^n, t^{n+1}$ . Έτσι,

$$\hat{y}(t) = y(t^n) + \frac{y(t^{n+1}) - y(t^n)}{h}(t - t^n), t \in I_n$$

Επομένως για  $t \in I_n$  έχουμε

$$\begin{aligned} \rho(t) &= y(t) - y(t^n) - \frac{y(t^{n+1}) - y(t^n)}{h}(t - t^n) \\ &= \int_{t^n}^t y'(\sigma) d\sigma \\ &\quad - \int_{t^n}^t \frac{y(t^{n+1}) - y(t^n)}{t^{n+1} - t^n} d\sigma \\ &= \frac{t^{n+1} - t^n}{t^{n+1} - t^n} \int_{t^n}^t y'(\sigma) d\sigma - \frac{1}{t^{n+1} - t^n} \int_{t^n}^t (y(t^{n+1}) - y(t^n)) d\sigma \\ &= \frac{1}{t^{n+1} - t^n} \int_{t^n}^t [(t^{n+1} - t^n)y'(\sigma) - (y(t^{n+1}) - y(t^n))] d\sigma \\ &= \frac{1}{h} \int_{t^n}^t \int_{t^n}^{t^{n+1}} [y'(\sigma) - y'(\tau)] d\tau d\sigma = \frac{1}{h} \int_{t^n}^t \int_{t^n}^{t^{n+1}} \int_{\tau}^{\sigma} y''(s) ds d\tau d\sigma \end{aligned}$$

Αν δώ προσεκτικά τα διαστήματα ολοκλήρωσης θα συμπαιράνω ότι όλα περιέχονται στο  $I_n$

$$\begin{aligned} |\rho(t)| &\leq \frac{1}{h} \int_{t^n}^{t^{n+1}} \int_{t^n}^{t^{n+1}} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y''(s)| ds d\tau d\sigma = \frac{1}{h} h^3 \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y''(s)| ds \\ &= h \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y''(s)| ds \end{aligned}$$

Αν χρησιμοποιήσω ανισότητα Cauchy-Schwartz θα έχω

$$|\rho(t)|^2 \leq h^3 \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y''(s)|^2 ds$$

Αρα,  $\sup_{t \in I_n} |\rho(t)|^2 \leq h^3 \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y''(s)|^2 ds$ .

Αφού  $\rho(t)$  είναι συνεχής μπορώ να εκφράσω το supremum ως max και καταλήγω:

$$\max |\rho(t)| \leq h^2 \sup_{t \in I_n} |y''(t)|$$

Για  $q > 2$ , στην περίπτωση αυτή χρησιμοποιώ για την απόδειξη το εξής **λήμμα**:

**Λήμμα**: Έστω  $I_n = (t^n, t^{n+1}]$  ένα φραγμένο διάστημα μήκους  $h$  και  $q \in \mathbb{N}$  με  $q > 1$ ,  $y \in C^q[t^n, t^{n+1}]$  και

$\hat{y} \in \mathbb{P}_{q-1}(I_n)$  το στοιχείο που ικανοποιεί την (2)

Τότε, υπάρχει σταθερά  $c$  που εξαρτάται μόνο από το  $q$ , τέτοια ώστε για το σφάλμα  $\rho = y - \hat{y}$  να ισχύει:

$$\max_{t \in I_n} |\rho(t)|^2 \leq ch^{2q-1} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y^{(q)}(s)|^2 ds$$

ιδίαιτερα έχουμε

$$\max_{t \in I_n} |\rho(t)| \leq \sqrt{c} h^q \sup_{t \in I_n} |y^{(q)}(t)|$$

(Για  $q=2$  το έχω ήδη αποδείξει οπότε θα υποθέσω ότι  $q > 2$  και θα προχωρήσω στην απόδειξη του λήμματος)

Η πρώτη θεμελιώδης ιδιότητα της γραμμικής απεικόνισης  $y \rightarrow \hat{y}$  είναι ότι στην περίπτωση  $\hat{y} \in \mathbb{P}_{q-1}(I_n)$  οι  $\hat{y}$  και  $y$  ταυτίζονται ( $\hat{y} = y$ ) δηλαδή η απεικόνιση αφήνει τα στοιχεία του  $\mathbb{P}_{q-1}$  αναλλοίωτα.

Σ' αυτή την περίπτωση έχουμε ότι

$$\rho = y - \hat{y} = 0.$$

Η ιδιότητα αυτή είναι αποτέλεσμα του παραπάνω ορισμού (2) και του ότι η  $\hat{y}$  είναι καλά ορισμένη.



Για να προχωρίσουμε τώρα στη δεύτερη θεμελιώδη ιδιότητα θα δώσουμε κάποια άλλα δεδομένα στο πρόβλημα μας, το διάστημα αναφοράς  $I := [0,1]$  το χώρο πολυωνύμων  $\mathbb{P}_\nu$  που περιέχει πολυώνυμα βαθμού το πολύ  $\nu$  στο διάστημα  $I$ .

Έτσι το πρόβλημα μας στο συγκεκριμένο διάστημα γράφεται :

Για  $u \in C[0,1]$ , ζητείται συναρτησή  $\tilde{u} \in \mathbb{P}_{q-1}$  τέτοια ώστε

$$\begin{cases} \tilde{u}(0) = u(0), \tilde{u}(1) = u(1) \\ \int_0^1 (u - \tilde{u})(t) \hat{v}(t) dt = 0 \quad \forall \hat{v} \in \mathbb{P}_{q-3} \end{cases} \quad (E3).$$

Παρατηρούμε ότι η παραπάνω σχέση, με ολοκλήρωση κατά μέλη, γράφεται ισοδύναμα ως εξής :

$$\begin{cases} \tilde{u}(0) = u(0), \tilde{u}(1) = u(1) \\ \int_0^1 (u - \tilde{u})'(t) \hat{v}(t) dt = 0 \quad \forall \hat{v} \in \mathbb{P}_{q-2} \end{cases}$$

Θα αποδείξω τώρα ότι η  $u \rightarrow \tilde{u}$  είναι ευσταθής γραμμική απεικόνιση, δηλαδή υπάρχει σταθερά  $c$ , που εξαρτάται από το βαθμό  $q$  αλλά όχι από τη  $u$ , τέτοια ώστε:

$$\max_{0 \leq t \leq 1} |\tilde{u}(t)| \leq c \max_{0 \leq t \leq 1} |u(t)|$$

Θα υποθέσω προσωρινά ότι οι τιμές στα άκρα είναι 0, δηλαδή  $u(0) = u(1) = 0$  και έτσι  $\tilde{u}(0) = \tilde{u}(1) = 0$ , οπότε η  $\tilde{u}$  είναι της μορφής  $\tilde{u}(t) = t(1-t)\hat{v}(t)$  με  $\hat{v} \in \mathbb{P}_{q-3}$ . Τώρα έχουμε

$$\begin{aligned} \int_0^1 |\tilde{u}(t)|^2 dt &= \int_0^1 t^2(1-t)^2 |\hat{v}(t)|^2 dt \leq \int_0^1 t(1-t) |\hat{v}(t)|^2 dt \\ &= \int_0^1 \tilde{u}(t) \hat{v}(t) dt = \int_0^1 u \hat{v}(t) dt \end{aligned}$$

Από την (E3) . Άρα

$$\int_0^1 |\tilde{u}(t)|^2 dt \leq \max_{0 \leq t \leq 1} |u(t)| \int_0^1 |\hat{v}(t)| dt$$

Το αριστερό μέλος της ανισότητας είναι το τετράγωνο μιας νόρμας της  $\tilde{u}$  και ο δεύτερος παραγοντας του δεξιού μέλους μια νόρμα της  $\tilde{u}$ . Άλλα επειδή

δουλεύουμε σε χώρο πεπερασμένης διαστάσης ( $\mathbb{P}_{q-1}$ ) οι νόρμες είναι ισοδύναμες, δηλαδή υπάρχει σταθερά  $c^*$  τέτοια ώστε:

$$\max_{0 \leq t \leq 1} |\tilde{u}(t)| \leq c^* \max_{0 \leq t \leq 1} |u(t)| \quad (E2)$$

στην περίπτωση που  $u(0) = 0 = u(1)$ .

Τώρα στην γενική περίπτωση ισχύει

$$\max_{0 \leq t \leq 1} |\tilde{u}(t)| \leq c \max_{0 \leq t \leq 1} |u(t)|$$

(όπως είδαμε προηγουμένως) με  $c = 2c^* + 1$ .

Οντως, αν ορίσω  $w(x) := u(x) - u(0) - [u(1) - u(0)]x$  παρατηρώ ότι

$$w(0) = u(0) - u(0) - [u(1) - u(0)]0 = 0$$

$$w(1) = u(1) - u(0) - [u(1) - u(0)] = 0$$

Δηλαδή

$$w(0) = w(1) \quad \text{και}$$

$$\tilde{w}(x) = \tilde{u}(x) - u(0) - [u(1) - u(0)]x.$$

Αν τοποθετήσω τώρα στην (E3) τα  $w$  και  $\tilde{w}$  θα δω ότι ικανοποιείται διότι

$$\int_0^1 (w - \tilde{w})(t) \hat{v}(t) dt =$$

$$\begin{aligned} \int_0^1 (u(x) - u(0) - [u(1) - u(0)]x - \tilde{u}(x) + u(0) + [u(1) - u(0)]x) dx = \\ = \int_0^1 (u - \tilde{u})(t) \hat{v}(t) dt \end{aligned}$$

που ισχύει από την υποθεση.

Επίσης παρατηρούμε ότι η  $\tilde{w}(x)$  είναι το άθροισμα ενός πολυωνυμου στο  $\mathbb{P}_{q-1}$  (την  $\tilde{u}(x)$  δηλαδή) και ενός πολυωνυμου πρώτου βαθμου  $(-u(0) - [u(1) - u(0)]x)$  άρα ανήκει στο  $\mathbb{P}_{q-1}$ .

Επιπλέον,

$$\tilde{w}(x) = \tilde{u}(x) - u(0) - [u(1) - u(0)]x \Leftrightarrow$$

$$\tilde{u}(x) = \tilde{w}(x) + u(0) + [u(1) - u(0)]x$$

Υπολογίζω τώρα το  $\max | \tilde{u}(x) |$  που θα είναι μικρότερο ή ίσο των  $\max$  των δυο άλλων ορων (ο δεύτερος ορος είναι πολυωνυμο πρώτου βαθμού άρα το  $\max$  το εμφανίζει στα άκρα  $u(1)$ ,  $u(0)$ )

Άρα

$$\max_{0 \leq t \leq 1} | \tilde{u}(x) | \leq \max ( | u(0) | , | u(1) | ) + \max_{0 \leq t \leq 1} | \tilde{w}(t) | \leq \max ( | u(0) | , | u(1) | ) + c^* \max_{0 \leq t \leq 1} | w(t) | \text{ (αντικατεστησα το } \tilde{w}(t) \text{ με } w(t) \text{ όπως στην (E2))}$$

$$\begin{aligned} &\leq \max ( | u(0) | , | u(1) | ) + c^* \max ( | u(0) | , | u(1) | ) \\ &\quad + c^* \max_{0 \leq t \leq 1} | u(t) | \\ &\leq (c^* + 1) \max ( | u(0) | , | u(1) | ) + c^* \max_{0 \leq t \leq 1} | u(t) | \\ &\leq (2c^* + 1) \max_{0 \leq t \leq 1} | u(t) | \end{aligned}$$

Απεδείξα ήδη την ευσταθεια στο διαστημα αναφοράς και τώρα θα αποδείξω ευσταθεια της γραμμικής απεικόνισης  $y \rightarrow \hat{y}$  για το γενικό διαστημα  $I_n$ .

Δηλαδή στόχος μου είναι να δείξω ότι η εκτίμηση

$$\max_{0 \leq t \leq 1} | \tilde{u}(x) | \leq c \max_{0 \leq t \leq 1} | u(t) |$$

που ισχύει για το διαστημα αναφοράς  $I$ , ισχύει και για τυχαίο διάστημα  $I_n$  και η σταθερά  $c$  δεν εξαρτάται από το διαστημα  $I_n$ .

Ισχυρίζομαι ότι για συναρτήσεις  $y \in C[t^n, t^{n+1}]$  ισχύει η εκτίμηση :

$$\max_{t^n \leq t \leq t^{n+1}} | \tilde{y}(t) | \leq \max_{t^n \leq t \leq t^{n+1}} | y(t) |$$

Είναι σημαντικό να επισημανώ ότι η απεικόνιση

$$\mathbb{P}_{q-3}(I_n) \rightarrow \mathbb{P}_{q-3}, v \rightarrow \hat{v}, \hat{v}(s) := v(t^n + (t^{n+1} - t^n)s),$$

είναι αμφιμονοσημαντή Ορίζοντας τις συναρτήσεις  $u, \tilde{u}: I \rightarrow \mathbb{R}$ ,  $u(s) := y(t^n + (t^{n+1} - t^n)s)$  και

$$\tilde{u}(s) := \tilde{y}(t^n + (t^{n+1} - t^n)s)$$

διαπιστώνουμε αμέσως τα ακόλουθα :

$$\tilde{u} \in \mathbb{P}_{q-1}, \tilde{u}(0) = u(0), \tilde{u}(1) = u(1) \text{ και}$$

$$\int_0^1 (u - \tilde{u})(s) \hat{v}(s) ds = \int_0^1 (y - \tilde{y})(t^n + (t^{n+1} - t^n)s) v(t^n + (t^{n+1} - t^n)s) ds$$

$$= \frac{1}{t^{n+1} - t^n} \int_{t^n}^{t^{n+1}} (y - \tilde{y})v(t)dt = 0$$

Αλλαξα το ολοκληρωμα θετοντας  $t = t^n + (t^{n+1} - t^n)s$  αρα  
 $dt = (t^{n+1} - t^n)ds$ .

Και για τα ακρα οταν  $s \rightarrow 0, t \rightarrow t^n, s \rightarrow 1, t \rightarrow t^n + (t^{n+1} - t^n) = t^{n+1}$  οποτε  
η  $\tilde{u}$  ικανοποιει την (E3) και προφανως :

$$\max_{0 \leq s \leq 1} |u(s)| = \max_{t^n \leq t \leq t^{n+1}} |y(t)| \quad (E4)$$

Αφου εχουν αποδειχθει πλεον οι δυο θεμελιωδεις ιδιοτητες της γραμμικης  
απεικονισης  $y \rightarrow \tilde{y}$ , ειμαστε τωρα ετοιμοι να αποδειξουμε την παρακάτω  
εκτίμηση

$$\max_{t \in I_n} |\rho(t)|^2 \leq ch^{2q-1} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y^{(q)}(s)|^2 ds.$$

Εστω  $y$  μια συναρτηση οπως στο **λημμα** και  $p_{q-1} \in \mathbb{P}_{q-1}(I_n)$  ενα  
πολυωνυμο. Προφανώς ισχύει  $\tilde{p}_{q-1} = p_{q-1}$  και συμφωνα με την (E4):

$$\max_{t^n \leq t \leq t^{n+1}} |(\tilde{y} - p_{q-1})(t)| \leq c \max_{t^n \leq t \leq t^{n+1}} |(y - p_{q-1})(t)|$$

Τωρα  $y - \tilde{y} = (y - p_{q-1}) - (\tilde{y} - p_{q-1})$  και εφαρμοζω τη τριγωνικη  
ανισοτητα ως εξης :

$$|y - \tilde{y}| \leq |y - p_{q-1}| + |\tilde{y} - p_{q-1}| \text{ οπότε έχουμε}$$

$$\begin{aligned} \max |y - \tilde{y}| &\leq \max |y - p_{q-1}| + \max |\tilde{y} - p_{q-1}| \\ &\leq \max |y - p_{q-1}| + c \max |y - p_{q-1}| = (c + 1) \max |y - p_{q-1}|. \end{aligned}$$

Ισοδύναμα

$$\max_{t^n \leq t \leq t^{n+1}} |(y - \tilde{y})(t)| \leq (1 + c) \max_{t^n \leq t \leq t^{n+1}} |(y - p_{q-1})(t)|.$$

Η αποδειξη εχει τελειωσει επιλεγοντας ως  $p_{q-1} \in \mathbb{P}_{q-1}(I_n)$  το πολυωνυμο  
Taylor της  $y$  ως προς το σημειο  $t^{n+1}$ .

## ΣΥΝΕΠΕΙΑ

Θα εξετάσω τώρα το σφάλμα συνέπειας για την προβολή  $\hat{y} \in S_h^\sigma$ .

Έστω  $E \in P_{q-2}(I_n)$

$$\int_{I_n} E(t)x(t)dt = \int_{I_n} [\hat{y}' - f(t, \hat{y}(t))]x(t)dt, \forall x \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n)$$

Γνωρίζω επίσης ότι  $x \in P_{q-2}(I_n)$  και σύμφωνα με την σχέση

$$\int_{I_n} (y - \hat{y})'(t)u(t)dt = 0 \quad \forall u \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n)$$

έχω ότι

$$\int_{I_n} \hat{y}'(t)x(t)dt = \int_{I_n} y'(t)x(t)dt \quad (\text{με το } x \text{ να παίρνει το ρόλο του } u(t))$$

Από τις πάνω σχέσεις προκύπτει ότι :

$$\int_{I_n} E(t)x(t)dt = \int_{I_n} [f(t, y(t)) - f(t, \hat{y}(t))]x(t)dt \quad \forall x \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n)$$

Επιλέγω  $x(t) = E(t)$  και έτσι λαμβάνω :

$$\int_{I_n} E^2(t)dt = \int_{I_n} (f(t, y(t)) - f(t, \hat{y}(t)))E(t)dt \quad \forall x \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n)$$

Δηλαδή ,

$$\int_{I_n} |E(t)|^2 dt = \int_{I_n} (f(t, y(t)) - f(t, \hat{y}(t)))E(t)dt.$$

Για το δεύτερο μέλος θα χρησιμοποιήσω αρχικά τη συνθήκη Lipschitz οπότε

$$\int_{I_n} |(f(t, y(t)) - f(t, \hat{y}(t)))| |E(t)| dt \leq$$

$$L \int_{I_n} |y(t) - \hat{y}(t)| |E(t)| dt$$

$$\leq L(\int_{I_n} |y(t) - \hat{y}(t)|^2 dt)^{\frac{1}{2}} (\int_{I_n} |E(t)|^2 dt)^{\frac{1}{2}} \quad \text{λόγω ανισότητας}$$

Cauchy-Schwarz.

Και τώρα από αριθμητική-γεωμετρική ανισότητα η παραπάνω σχέση γίνεται :

$$\int_{I_n} |E(t)|^2 dt \leq \frac{((L \int_{I_n} |y(t) - \hat{y}(t)|^2 dt)^{\frac{1}{2}})^2 + (\int_{I_n} |E(t)|^2 dt)^{\frac{1}{2}})^2}{2} =$$

$$= \frac{L^2}{2} \int_{I_n} |y(t) - \hat{y}(t)|^2 dt + \frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt$$

Οπότε τελικά έχω :

$$\int_{I_n} |E(t)|^2 dt \leq \frac{L^2}{2} \int_{I_n} |y(t) - \hat{y}|^2 dt + \frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt \Rightarrow$$

$$\frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt \leq \frac{L^2}{2} \int_{I_n} |y(t) - \hat{y}|^2 dt$$

Έχω αποδείξει ήδη ότι :

$$\max_{t \in I_n} |p(t)|^2 \leq Ch^{2q-1} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y^{(q)}(s)|^2 ds$$

Έτσι από τις 2 πάνω σχέσεις έχω :

$$\frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt \leq L^2 \int_{t^n}^{t^{n+1}} Ch^{2q-1} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y^{(q)}|^2 ds dt$$

$$= L^2 (t^{n+1} - t^n) Ch^{2q-1} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y^{(q)}|^2 ds$$

$$= L^2 h Ch^{2q-1} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y^{(q)}|^2 ds = C' h^{2q} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |y^{(q)}|^2 ds .$$

## ΕΥΣΤΑΘΕΙΑ

Τώρα θα αποδείξω την ευστάθεια της συνεχής μεθόδου του Galerkin

Έστω  $Y \in S_h^\sigma$  η λύση του προβλήματος αρχικών τιμών όπως ήδη έχει οριστεί με προκαθορισμένη αρχική τιμή  $Y(\alpha) = y_0$  και  $Z \in S_h^\sigma$  μία άλλη λύση του ίδιου προβλήματος με αρχική τιμή  $Z(\alpha) = z_0$  τέτοια ώστε

$$\int_{I_n} Z'(t)x(t)dt = \int_{I_n} f(t, Z(t))x(t)dt \quad \forall x \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n) \text{ για } n = 0, 1, \dots, N-1$$

και θεωρώ τη διαφορά  $\zeta := Y - Z$ .

Αφαιρώ κατά μέλη τις εξής σχέσεις :

$$\int_{I_n} Y'(t)x(t)dt = \int_{I_n} f(t, Y(t))x(t)dt$$
$$\int_{I_n} Z'(t)x(t)dt = \int_{I_n} f(t, Z(t))x(t)dt$$

και λαμβάνω

$$\int_{I_n} (Y'(t) - Z'(t))x(t)dt = \int_{I_n} (f(t, Y(t)) - f(t, Z(t)))x(t)dt \Rightarrow$$
$$\int_{I_n} \zeta'(t)x(t)dt = \int_{I_n} (f(t, Y(t)) - f(t, Z(t)))x(t)dt.$$

Για να συνεχίσω την απόδειξη ευστάθειας πρέπει να αναφέρω τους τύπους ολοκλήρωσης Gauss και να προχωρήσω λύνοντας με τη βοήθειά τους.

Έστω  $q \in \mathbb{N}$  με  $q > 1$  και οι κόμβοι  $0 < \tau_1 < \dots < \tau_{q-1} < 1$ , τα σημεία Legendre στο διάστημα  $(0,1)$ , και  $w_1, \dots, w_{q-1}$  τα βάρη τέτοια ώστε ο τύπος αριθμητικής ολοκλήρωσης  $Q_{q-1}(f)$ ,

$$Q_{q-1}(f) = \sum_{i=1}^{q-1} w_i f(\tau_i)$$

να ολοκληρώνει στο  $[0,1]$  πολυώνυμα βαθμού έως και  $2q-3$  ακριβώς, δηλαδή

$$Q_{q-1}(p) = \int_0^1 p(t)dt \quad \forall p \in \mathbb{P}_{q-3}$$

Σημεία Legendre σε ένα διάστημα  $I_n = [t^n, t^{n+1}]$  με μήκος  $h$ , ορίζονται ως εξής

$t^{n,i} := t^n + h\tau_i$ ,  $i = 1, \dots, q-1$  και τα βάρη τους τώρα είναι  $hw_i$ ,  $i = 1, \dots, q-1$ , δηλαδή ο τύπος του Gauss στο  $I_n$  γράφεται :

$$Q_{q-1}(f) = h \sum_{i=1}^{q-1} w_i f(t^{n,i})$$

και αυτός ο τύπος ολοκληρώνει ακριβώς πολυώνυμα βαθμού έως και  $2q-3$  στο  $I_n$  (δηλαδή βαθμός γινομένου ενός πολυωνύμου βαθμού  $q-1$  με την πρώτη του παράγωγο).

**Λημμα:**

Εστω  $0 < \tau_1 < \tau_2 < \dots < \tau_{q-1} < 1$  τα σημεία του Legendre στο διαστήμα  $[0,1]$  και  $t^{n,i} = t^n + h\tau_i$ ,  $i=1,2,\dots,q-1$ , τα αντιστοιχα σημεία στο  $I_n = (t^n, t^{n+1}]$ . Υπαρχει  $\Theta \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n)$  και  $\Theta_1, \Theta_2 \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n)$  πολυωνυμα παρεμβολης των συναρτησεων  $\Theta$  και  $\varphi$  με  $\varphi(t) := \frac{h\Theta(t)}{(t - t^n)}$ ,  $t \in I_n$ , στους κομβους

$t^{n,i}$ ,  $i = 1, 2, \dots, q - 1$ . Τότε ισχυουν

$$\int_{I_n} \Theta'(t) \Theta_1(t) dt = \int_{I_n} \Theta'(t) \Theta(t) dt \text{ και}$$

$$h \int_{I_n} \Theta'(t) \Theta_2(t) dt \geq \frac{1}{5} \int_{I_n} |\Theta(t)|^2 dt - ch (|\Theta(t^{n+1})|^2 + |\Theta(t^n)|^2)$$

Με τη βοθηεια του λημματος συνεχιζω την αποδειξη επιλεγοντας  $\chi := \tilde{\zeta}$  (δηλαδη  $\tilde{\zeta} \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n)$  ειναι το πολυωνυμο παρεμβολης του  $\zeta$  στους κομβους στα σημεία  $t^{n,i}$ ,  $i = 1, 2, \dots, q - 1$ ) και ετσι εχω:

$$\int_{I_n} \zeta'(t) \zeta(t) dt = \int_{I_n} [f(t, Y(t)) - f(t, Z(t))] \tilde{\zeta}(t) dt \quad (E0)$$

$$\int_{I_n} \left(\frac{1}{2} \zeta^2(t)\right)' dt = \int_{I_n} [f(t, Y(t)) - f(t, Z(t))] \tilde{\zeta}(t) dt$$

$$|\zeta^{n+1}|^2 = |\zeta^n|^2 + 2 \int_{I_n} [f(t, Y(t)) - f(t, Z(t))] \tilde{\zeta}(t) dt$$

Τωρα με τη βοθηεια της συνθηκης Lipschitz :

$$[f(t, Y(t)) - f(t, Z(t))] \tilde{\zeta}(t) \leq L |Y(t) - Z(t)| |\tilde{\zeta}(t)| = L |\zeta(t)| |\tilde{\zeta}(t)|$$

Και χρησιμοποιώνοντας την αριθμητικη-γεωμετρικη ανισοτητα λαμβάνουμε:

$$L |\zeta(t)| |\tilde{\zeta}(t)| \leq \frac{L}{2} (|\zeta(t)|^2 + |\tilde{\zeta}(t)|^2).$$

Αρα η (E0) λογω των παραπανω γινεται:



$$\begin{aligned}
|\zeta^{n+1}|^2 &\leq |\zeta^n|^2 + 2 \int_{I_n} \frac{L}{2} (|\zeta(t)|^2 + |\tilde{\zeta}(t)|^2) dt = \\
&= |\zeta^n|^2 + L \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt + L \int_{I_n} |\tilde{\zeta}(t)|^2 dt.
\end{aligned}$$

Τώρα σκοπος μου είναι να εκφρασω το  $|\tilde{\zeta}(t)|$  ως προς το  $|\zeta(t)|$ .

Γνωρίζω ότι το  $\zeta^2$  είναι βαθμού  $2q - 2$  (καθώς το  $\zeta$  είναι βαθμού  $q - 1$ ) και έχει μέγιστο βαθμό όρο με μη αρνητικό συντελεστή, συνεπώς:

$$h \sum_{i=1}^{q-1} w_i |\zeta(t^{n,i})|^2 \leq \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt \quad (E1).$$

Και το  $\tilde{\zeta}^2$  ολοκληρώνεται ακριβώς σύμφωνα με τον τύπο του Gauss οπότε έχουμε:

$$\int_{I_n} |\tilde{\zeta}(t)|^2 dt = h \sum_{i=1}^{q-1} w_i |\zeta(t^{n,i})|^2.$$

Άρα

$$\int_{I_n} |\tilde{\zeta}(t)|^2 dt \leq \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt \quad (\text{η ζητούμενη σχέση})$$

Και τώρα η (E0) γίνεται :

$$|\zeta^{n+1}|^2 \leq |\zeta^n|^2 + 2L \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt .$$

Συνεχίζω πλέον με σκοπό να αναλύσω και τον δεύτερο όρο του δεξιού μέλους της παραπάνω σχέσης οπότε χρησιμοποιώ τη δεύτερη σχέση του λήμματος. Επιλέγω  $\chi := \tilde{\zeta}$ , δηλαδή  $\tilde{\zeta} \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n)$  είναι το πολυώνυμο παρεμβολής της συνάρτησης  $\frac{h\zeta(t)}{(t - t^n)}$  στα σημεία  $t^{n,i}, i = 1, \dots, q - 1$

και έχω

$$h \int_{I_n} \zeta'(t) \tilde{\zeta}(t) dt \geq \frac{1}{5} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt - ch (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2)$$

ισοδύναμα

$$\frac{1}{5} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 \leq h \int_{I_n} \zeta'(t) \tilde{\zeta}(t) dt + ch (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2), \quad c \text{ σταθερά}$$

$$\frac{1}{5} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 \leq h \int_{I_n} [f(t, Y(t)) - f(t, Z(t))] \tilde{\zeta}(t) dt + ch (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2).$$

Όμοια με πριν λόγω των συνθηκών Lipschitz και αριθμητικής-γεωμετρικής ανισότητας :

$$[f(t, Y(t)) - f(t, Z(t))] \tilde{\zeta}(t) \leq L |\zeta(t)| |\tilde{\zeta}(t)| \leq \frac{L}{2} (|\zeta(t)|^2 + |\tilde{\zeta}(t)|^2)$$

$$\frac{1}{5} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt \leq h \int_{I_n} [f(t, Y(t)) - f(t, Z(t))] \tilde{\zeta}(t) dt + ch (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2) \Rightarrow$$

$$\frac{1}{5} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt \leq \frac{hL}{2} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 + \frac{hL}{2} \int_{I_n} |\tilde{\zeta}(t)|^2 + ch (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2)$$

**(E2)**

Και μέσω της (E1) εχω

$$\begin{aligned} \int_{I_n} |\tilde{\zeta}(t)|^2 dt &= h \sum_{i=1}^{q-1} w_i |\tilde{\zeta}(t^{n,i})|^2 = h \sum_{i=1}^{q-1} w_i \frac{h^2 |\zeta(t^{n,i})|^2}{(t^{n,i} - t^n)^2} \\ &= h \sum_{i=1}^{q-1} w_i \frac{h^2 |\zeta(t^{n,i})|^2}{h^2 \tau_1^2} \leq \frac{1}{\tau_1^2} \left( h \sum_{i=1}^{q-1} w_i |\zeta(t^{n,i})|^2 \right) \\ &\leq \frac{1}{\tau_1^2} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt \end{aligned}$$

Και έτσι η (E2) δίνει :

$$\frac{1}{5} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt \leq ch (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2) + \frac{hL}{2} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt + \frac{hL}{2\tau_1^2} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt$$

$$\left( \frac{1}{5} - \frac{hL}{2} \left( 1 + \frac{1}{\tau_1^2} \right) \right) \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt \leq ch (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2)$$

Για αρκετά μικρό  $h$  όπως  $h \leq 1/[5L(1 + \frac{1}{\tau_1^2})]$ , έχουμε ότι :

$$\begin{aligned} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt &\leq \frac{ch}{\frac{1}{5} - \frac{hL}{2} \left( 1 + \frac{1}{\tau_1^2} \right)} (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2) \\ &\leq \frac{ch}{\frac{1}{5} - \frac{1}{2} \frac{L \left( 1 + \frac{1}{\tau_1^2} \right)}{5L \left( 1 + \frac{1}{\tau_1^2} \right)}} (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2) \\ &= 10ch (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2) \end{aligned}$$

Απο την (E0) και την παραπάνω σχέση εχω:

$$\int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt \leq 10ch(|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2)$$

$$|\zeta^{n+1}|^2 \leq |\zeta^n|^2 + 2L \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt$$

$$|\zeta^{n+1}|^2 \leq |\zeta^n|^2 + 2L \cdot 10ch(|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2)$$

$$(1 - 20chL) |\zeta^{n+1}|^2 \leq (1 + 20chL) |\zeta^n|^2$$

Επιλεγώ για ευκολία  $C = 20cL$  και για συγκεκριμένο  $h < 1/2C$  ισχύει

$$(1 - Ch) |\zeta^{n+1}|^2 \leq (1 + Ch) |\zeta^n|^2$$

$$|\zeta^{n+1}|^2 \leq \frac{(1 + Ch)}{(1 - Ch)} |\zeta^n|^2 \leq (1 + 4Ch) |\zeta^n|^2.$$

Γνωρίζω από το **λημμα** :

$$\text{Αν } d_{i+1} \leq (1 + \delta)d_i + k \text{ τότε } d_i \leq e^{n\delta}d_0 + k \frac{e^{n\delta} - 1}{\delta}$$

Εδώ  $d_{i+1} = |\zeta^{n+1}|$ ,  $d_i = |\zeta^n|$  επεται  $d_0 = \zeta^0$  και  $\delta=4C$ ,  $k=0$

$$|\zeta^n| \leq |\zeta^0| e^{4Cn} = |\zeta^0| e^{4C(t^n - a)}$$

Οποτε βαζοντας τετραγωνικη ριζα και γνωρίζοντας οτι  $t^n - a \leq b - a$  (αφου το  $t^n$  βρισκεται αναμεσα στα ακρα  $a, b$ ) λαμβάνουμε

$$\max_{0 \leq n \leq N} |\zeta^n| \leq e^{2C(b-a)} |\zeta^0|$$

$$\max_{0 \leq n \leq N} |Y(t^n) - Z(t^n)| \leq e^{2C(b-a)} |Y(a) - Z(a)|$$

που είναι η επιθυμητη ιδιοτητα ευσταθειας στους κομβους.

Γενικα γνωρίζω από την αριθμητικη αναλυση οτι σε καθε χωρο πεπερασμενης διαστασης, οπως ο  $\mathbb{P}_q$  στον οποίο δουλευουμε, οι νορμες είναι ισοδυναμες.

Αλλιώς

$\forall x \in X$  υπαρχει θετικη σταθερα  $M$  τετοια ωστε  $\|x\|_{L_2} \leq M \|x\|_{L_\infty}$ . Έτσι προκυπτει η εξής σχέση:

$$\max_{\alpha \leq x \leq b} |u(x)|^2 \leq \frac{c}{b-\alpha} \int_{\alpha}^b |u(x)|^2 dx$$

Για να αποδείξω την ευσταθεια σε ολοκληρο το διαστημα  $[\alpha, b]$  εχω οτι :

$$\begin{aligned} \sup_{t \in I_n} |\zeta(t)|^2 &\leq \frac{\tilde{c}}{h} \int_{I_n} |\zeta(t)|^2 dt \leq \frac{\tilde{c}}{h} 10ch (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2) \\ &= 10c\tilde{c} (|\zeta(t^{n+1})|^2 + |\zeta(t^n)|^2) \end{aligned}$$

Βαζοντας ριζα και αφου λαβουμε υποψιν μας την ευσταθεια στους κομβους οδηγουμαστε στην  $\max_{\alpha \leq t \leq b} |\zeta(t)| \leq \sqrt{20c\tilde{c}} e^{2C(b-\alpha)} |\zeta^0|$

$$\max_{\alpha \leq t \leq b} |Y(t) - Z(t)| \leq 2\sqrt{20c\tilde{c}} e^{2C(b-\alpha)} |Y(\alpha) - Z(\alpha)|.$$

Η επιθυμητη ιδιοτητα ευσταθειας σε ολο το διαστημα  $[\alpha, b]$ .

Θα δειξω τωρα οτι η συνεχης μεθοδος ειναι A-ευσταθης. θεωρω τη διαφορικη εξισωση

$$\begin{cases} y' = f(t, y) = \lambda y, \lambda < 0 \\ y(0) = 1 \end{cases} \quad (\text{ακαμπτο σύστημα})$$

$$\text{τοτε } |\zeta^{n+1}|^2 \leq |\zeta^n|^2 + 2\lambda \int_{I_n} \zeta(t) \tilde{\zeta}(t) dt.$$

Το  $\zeta \in \mathbb{P}_{q-1}$  και  $\tilde{\zeta} \in \mathbb{P}_{q-2}$  αρα το γινομενο τους  $\zeta\tilde{\zeta} \in \mathbb{P}_{2q-3}$  επομενως μπορω να το ολοκληρωσω συμφωνα με τον τυπο του Gauss. Συνεπως, αφου οι τιμες στους κομβους ειναι ιδιες, τα ολοκληρωματα τους ειναι ιδια. Επομενως,

$$|\zeta^{n+1}|^2 \leq |\zeta^n|^2 + 2\lambda \int_{I_n} |\tilde{\zeta}(t)|^2 dt \leq |\zeta^n|^2, \text{ αφου } \lambda < 0$$

$$|Y(t^{n+1}) - Z(t^{n+1})| \leq |Y(t^n) - Z(t^n)|$$

Το ιδιο γενικευεται και αν το  $\lambda$  ειναι μιγαδικος με αρνητικο πραγματικο μελος. Τοτε θα στηριζομουν στην ολοκληρωση της διαφορικης εξισωσης  $y' = -\lambda y$  με  $\text{Re}(\lambda) > 0$

## ΣΥΓΚΛΙΣΗ

Θα αποδείξω τη σύγκλιση για τη συνεχή μέθοδο του Galerkin.

Έχω ορίσει ως  $y$  την ακριβή λύση και ως  $Y$  την προσέγγιση και θέλω να εκτιμήσω το σφάλμα  $e := y - Y$ , έχοντας θέσει όπως παραπάνω  $\rho := y - \hat{y}$  και  $\theta := \hat{y} - Y$  για να γράψω το  $e$  σε μορφή  $e = \rho + \theta$ . Το  $\rho$  το έχω ήδη υπολογίσει οπότε απομένει να εκτιμήσω το  $\theta$ .

Ξεκινάω αφαιρώντας τις εξής σχέσεις τις οποίες έχω προαναφέρει (έχοντας ως σκοπό στη σχέση μου να εμφανίσω το  $\theta'$ ).

$$\int_{I_n} E(t)x(t)dt = \int_{I_n} [\hat{y}'(t) - f(t, \hat{y}(t))]x(t)dt$$
$$\int_{I_n} f(t, Y(t))x(t)dt = \int_{I_n} Y'(t)x(t)dt$$

οπότε λαμβάνουμε τα εξής :

$$\int_{I_n} E(t)x(t)dt - \int_{I_n} f(t, Y(t))x(t)dt$$
$$= \int_{I_n} y'(t)x(t)dt - \int_{I_n} f(t, \hat{y}(t))x(t)dt - \int_{I_n} Y'(t)x(t)dt$$

ισοδύναμα

$$\int_{I_n} E(t)x(t)dt + \int_{I_n} f(t, \hat{y}(t))x(t)dt$$
$$- \int_{I_n} f(t, Y(t))x(t)dt = \int_{I_n} (y'(t) - Y'(t))x(t)dt \Rightarrow$$
$$\int_{I_n} E(t)x(t)dt + \int_{I_n} [f(t, \hat{y}(t)) - f(t, Y(t))]x(t)dt$$
$$= \int_{I_n} \theta'(t)x(t)dt \quad (1) \quad \forall x \in \mathbb{P}_{q-2}(I_n).$$

Θέτοντας τώρα  $x = \theta'$  και κάνοντας τα ίδια με αυτά που έκανα στην απόδειξη της ευστάθειας βρίσκουμε ότι :

$$|\theta^{n+1}|^2 \leq |\theta^n|^2 + 2L \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt + \int_{I_n} E(t)\tilde{\theta}(t)dt \quad (2)$$

Θέλω τώρα να υπολογίσω τον τελευταίο όρο του δεύτερου μέλους της παραπάνω σχέσης .

Από ανισότητα Cauchy-Schwartz :

$$\int_{I_n} E(t)\tilde{\theta}(t)dt \leq \left( \int_{I_n} |E(t)|^2 dt \right)^{\frac{1}{2}} \left( \int_{I_n} |\tilde{\theta}(t)|^2 dt \right)^{\frac{1}{2}}$$

Και τώρα από αριθμητική-γεωμετρική ανισότητα:

$$\begin{aligned} \left( \sqrt{\int_{I_n} |E(t)|^2 dt} \int_{I_n} |\tilde{\theta}(t)dt} \right)^2 &\leq \frac{\int_{I_n} |E(t)|^2 + \int_{I_n} |\tilde{\theta}(t)|^2 dt}{2} \\ &= \frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt + \frac{1}{2} \int_{I_n} |\tilde{\theta}(t)|^2 dt \end{aligned}$$

Συνεπώς λαμβάνουμε τελικά:

$$\begin{aligned} |\theta^{n+1}|^2 &\leq |\theta^n|^2 + 2L \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt + \int_{I_n} E(t)\tilde{\theta}(t)dt \\ &\leq |\theta^n|^2 + 2L \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt + \frac{1}{2} \int_{I_n} |\theta(t)|^2 + \frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt = \\ &= |\theta^n|^2 + (2L + \frac{1}{2}) \int_{I_n} |\theta(t)|^2 + \frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt \quad (2) \end{aligned}$$

Τώρα θα εκτιμήσω τον δεύτερο όρο της (2)

Όπως στην αποδειξη της ευσταθειας :

$$\left[ \frac{1}{5} - \frac{1}{2} hL \left( 1 + \frac{1}{\tau_1^2} \right) \right] \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt \leq ch(|\theta^{n+1}|^2 + |\theta^n|^2) + h \int_{I_n} E(t)\tilde{\theta}(t)dt$$

προσπαθω να μετατρέψω το  $E(t)\tilde{\theta}(t)dt$  με τη βοήθεια της αριθμητικής-γεωμετρικής ανισότητας :

$$\int_{I_n} E(t)\tilde{\theta}(t)dt \leq$$

$$\leq \frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt + \frac{1}{2} \int_{I_n} |\tilde{\theta}(t)|^2 dt = \frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt + \frac{1}{2\tau_1^2} \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt$$

Αρα :

$$\left[ \frac{1}{5} - \frac{1}{2} hL \left( 1 + \frac{1}{\tau_1^2} \right) \right] \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt \leq$$

$$\leq ch(|\theta^{n+1}|^2 + |\theta^n|^2) + \frac{h}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt + \frac{h}{2\tau_1^2} \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt \Rightarrow$$

$$\left[ \frac{1}{5} - \frac{1}{2} h \left( L + \frac{1}{\tau_1^2} (L+1) \right) \right] \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt \leq ch(|\theta^{n+1}|^2 + |\theta^n|^2)$$

$$+ \frac{h}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt.$$

Για αρκετά μικρό  $h$  ( $h \leq 1/[5(L + (L+1)/\tau_1^2)]$ ) όπως αυτό που επιλεχθηκε στην απόδειξη της ευσταθείας ) έχουμε :

$$\int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt \leq 10ch(|\theta^{n+1}|^2 + |\theta^n|^2) + 5h \int_{I_n} |E(t)|^2 dt (*)$$

Και από πριν

$$|\theta^{n+1}|^2 \leq |\theta^n|^2 + \left( 2L + \frac{1}{2} \right) \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt + \frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt.$$

Αντικαθιστώ το  $\int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt$  από την παραπάνω σχέση :

$$|\theta^{n+1}|^2 \leq |\theta^n|^2 + \left( 2L + \frac{1}{2} \right) \left[ 10ch(|\theta^{n+1}|^2 + |\theta^n|^2) + 5h \int_{I_n} |E(t)|^2 dt \right] +$$

$$\frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt$$

«Είναι φανερό ότι θα ακολουθήσω τα βήματα που ακολούθησα για την απόδειξη της ευσταθείας »

$$|\theta^{n+1}|^2 \leq |\theta^n|^2 + (2L + \frac{1}{2})10ch |\theta^{n+1}|^2 + ch(2L + \frac{1}{2}) \int_{I_n} |E(t)|^2 dt + \frac{1}{2} \int_{I_n} |E(t)|^2 dt$$

$$(1 - (2L + \frac{1}{2})10ch) |\theta^{n+1}|^2 \leq (1 + (2L + \frac{1}{2})10ch) |\theta^n|^2 + (ch(2L + \frac{1}{2}) + \frac{1}{2}) \int_{I_n} |E(t)|^2 dt$$

Επιλέγω  $c := (2L + \frac{1}{2})10c$  (σταθερά τέτοια ώστε να μην εξαρτάται από το  $h$ ) και έχω

$$(1 - ch) |\theta^{n+1}|^2 \leq (1 + ch) |\theta^n|^2 + [\frac{1}{2} + s(2L + \frac{1}{2})h] \int_{I_n} |E(t)|^2 dt.$$

Για  $h < \frac{1}{2c}$  έχω:

$$|\theta^{n+1}|^2 \leq (1 + 4ch) |\theta^n|^2 + (1 + 2ch) [\frac{1}{2} + 5(2L + \frac{1}{2})h] \int_{I_n} |E(t)|^2 dt.$$

Οπότε για κάποια σταθερά  $\tilde{c}$ :

$$|\theta^{n+1}|^2 \leq (1 + \tilde{c}h) [|\theta^n|^2 + \int_{I_n} |E(t)|^2 dt]$$

Και τώρα εφαρμόζω το λήμμα (των  $d_{i+1}, d_i$ ) για να έχω μόνο το  $|\theta^n|$  έτσι :

$$|\theta^n|^2 \leq e^{\tilde{c}hn} [|\theta^0|^2 + \int_{\alpha}^{t^n} |E(t)|^2 dt] \quad , n=1, \dots, N$$

$$|\theta^n|^2 \leq e^{\tilde{c}(t^n - \alpha)} [|\theta^0|^2 + \int_{\alpha}^{t^n} |E(t)|^2 dt].$$

Όπως ορίστηκε  $\theta^0 = \tilde{y}(\alpha) - Y(\alpha) = y_0 - y_0 = 0$ . Επίσης, σύμφωνα με την εκτίμηση της συνέπειας έχω υπολογίσει το  $\int_0^{t^n} |E(t)|^2 dt \leq ch^{2q} \int_{\alpha}^{t^n} |y^{(q)}(t)|^2 dt$

Άρα

$$|\theta^n|^2 \leq e^{\tilde{c}(t^n - \alpha)} ch^{2q} \int_{\alpha}^{t^n} |y^{(q)}(t)|^2 dt$$

Βάζοντας τετραγωνική ρίζα:

$$|\theta^n| \leq e^{\tilde{c}(t^n - \alpha)/2} \sqrt{ch^2} (\int_{\alpha}^{t^n} |y^{(q)}(t)|^2 dt)$$

Έπεται ,

$$\max |\theta^n| \leq e^{\tilde{c}(t^n - \alpha)/2} \sqrt{ch^2} (\int_{\alpha}^{t^n} |y^{(q)}(t)|^2 dt) \quad (1)$$



$$\max_{0 \leq n \leq N} |y(t^n) - Y(t^n)| \leq e^{\tilde{c}(t^n - a)/2} \sqrt{ch^2} \left( \int_a^{t^n} |y^{(q)}(t)|^2 dt \right)$$

επιθυμητή εκτίμηση του σφάλματος στους κόμβους.

Όπως και στην ευστάθεια, έτσι και εδώ θα αποδείξω την σύγκλιση σ' όλο το διάστημα ξεκινώντας από το ότι:

$$\sup_{t \in I_n} |\theta(t)|^2 \leq \frac{\tilde{c}}{h} \int_{I_n} |\theta(t)|^2 dt \leq \frac{\tilde{c}}{h} 10ch [|\theta^{n+1}|^2 + |\theta^n|^2 + \int_{I_n} |E(t)|^2 dt].$$

Συνδυάζοντας πλέον την πάνω σχέση μαζί με την (\*) έχω ότι :

$$\sup_{t \in I_n} |\theta(t)|^2 \leq 10c\tilde{c} [|\theta^{n+1}|^2 + |\theta^n|^2 + \int_{I_n} |E(t)|^2 dt].$$

Αφού γνωρίζουμε τώρα την εκτίμηση του σφάλματος στους κομβούς και την εκτίμηση της συνέπειας του κεφαλαίου 2 οδηγούμαστε στο εξής :

$$\max_{a \leq t \leq b} |\theta(t)| \leq \tilde{C} \left[ \int_a^b |y^{(q)}|^2 dt \right]^{1/2} h^q,$$

επιλέγοντας καταλληλη σταθερά  $\tilde{C}$ .

Τέλος η σχέση του λημματος μαζί με την από πάνω δίνουν :

$$\max_{a \leq t \leq b} |y(t) - Y(t)| \leq Ch^q, \text{ για καταλληλη}$$

σταθερά C.

Αυτή είναι η επιθυμητή εκτίμηση σφάλματος σε όλο το διάστημα  $[a, b]$ .

## ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ

Θα αποδείξω τώρα την ύπαρξη και τη μοναδικότητα των προσεγγιστικών λύσεων της συνεχούς μεθόδου του Galerkin, για αρκετά μικρό  $h$ , δηλαδή ότι η προσέγγιση  $Y \in S_h^\sigma$  είναι οντως καλώς ορισμένη.

Υποθέτω ότι είναι ήδη προσδιορισμένη η  $Y^n$  δηλαδή η τιμή της προσέγγισης  $Y$  και πλέον θα αποδείξω τη μοναδικότητα της λύσης του προβλήματος :

$$\int_{I_n} Y'(t)x(t) = \int_{I_n} f(t, Y(t))x(t)dt \quad \forall x \in P_{q-2}(I_n)$$

Γραφω την  $Y$  στο  $I_n$ :

$$Y(t) = Y^n + (t - t^n)U(t), \quad t \in I_n \text{ με } U \in P_{q-2}(I_n)$$

Οποτε ως ζητούμενη πλέον θεωρηται η συναρτηση  $U \in P_{q-2}$  και ολοκληρωνοντας τη παραπάνω σχέση μεσω της μεθόδου μου

$$\begin{aligned} \int_{I_n} U(t)x(t)dt + \int_{I_n} (t - t^n)U'(t)x(t)dt = \\ \int_{I_n} f(t)Y^n + (t - t^n)U(t)x(t)dt \end{aligned}$$

Θα θεωρησω τώρα δυο λύσεις του προβλήματος, την  $U$  και  $V$  και θα προσπαθησω να δείξω ότι ταυτίζονται αποδεικνυοντας με αυτο το τροπο τη μοναδικότητα .

Εστω η διαφορα  $v := U - V$   $U \in P_{q-2}(I_n)$  (και οι δυο πολυωνυμα βαθμου το πολυ  $q-2$ ) και επιλεγω  $\chi = v$

$$\begin{aligned} \int_{I_n} U(t)v(t)dt + \int_{I_n} (t - t^n)U'(t)v(t)dt = \\ \int_{I_n} f(t, Y^n + (t - t^n)U(t))v(t)dt \end{aligned}$$

Και για τη  $V$  :

$$\int_{I_n} V(t)v(t)dt + \int_{I_n} (t - t^n)V'(t)v(t)dt =$$

$$\int_{I_n} f(t, Y^n + (t - t^n)V(t))v(t)dt$$

Και αφαιροντας κατα μελη εχω :

$$\int_{I_n} (U(t) - V(t))v(t)dt + \int_{I_n} (t - t^n)(U'(t) - V'(t))v(t)dt =$$

$$\int_{I_n} [f(t, Y^n + (t - t^n)U(t)) - f(t, Y^n + (t - t^n)V(t))]v(t)dt$$

$$\int_{I_n} |v(t)|^2 dt + \int_{I_n} (t - t^n)v'(t)v(t)dt =$$

$$\int_{I_n} [f(t, Y^n + (t - t^n)U(t)) - f(t, Y^n + (t - t^n)V(t))]v(t)dt$$

Απλοποιω τον δευτερο ορο του πρωτου μελους της πανω σχεσης :

(γενικα  $[f^2(x)]' = 2f(x)f'(x) \Leftrightarrow f(x)f'(x) = \frac{1}{2}[f^2(x)]'$ )

$$\int_{I_n} (t - t^n)v'(t)v(t)dt = \frac{1}{2} \int_{I_n} (t - t^n)[|v^2(t)|]'dt =$$

$$\frac{1}{2} \int_{t^n}^{t^{n+1}} (t - t^n)[|v^2(t)|]'dt = \frac{1}{2} [(t - t^n)|v^2(t)|]_{t^n}^{t^{n+1}} - \frac{1}{2} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |v^2(t)| dt$$

$$= \frac{1}{2} (t^{n+1} - t^n)|v(t^{n+1})|^2 - \frac{1}{2} (t^n - t^n)|v(t^n)|^2 - \frac{1}{2} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |v^2(t)| dt$$

$$= \frac{1}{2} h |v(t^{n+1})|^2 - \frac{1}{2} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |v^2(t)| dt$$

Και τώρα απλοποιω το δευτερο μελος χρησιμοποιοντας συνθηκη Lipschitz:

$$\begin{aligned} \int_{I_n} [f(t, Y^n + (t - t^n)U(t)) - f(t, Y^n + (t - t^n)V(t))]v(t)dt &\leq L|Y^n + \\ (t - t^n)U(t) - Y^n + (t - t^n)V(t)| \\ &= L|(t - t^n)v(t)(U(t) - V(t))| = L(t - t^n)|v(t)|^2 \\ &\leq Lh|v(t)|^2 \end{aligned}$$

Αρα ,

$$\begin{aligned} \int_{I_n} [f(t, Y^n + (t - t^n)U(t)) - f(t, Y^n + (t - t^n)V(t))]v(t)dt \\ \leq Lh|v(t)|^2 \end{aligned}$$

Ετσι εχω :

$$\begin{aligned} \int_{I_n} |v(t)|^2 dt + \frac{1}{2}h|v(t^{n+1})|^2 - \frac{1}{2} \int_{t^n}^{t^{n+1}} |v^2(t)| dt \\ \leq Lh|v(t)|^2 \\ \frac{1}{2} \int_{I_n} |v(t)|^2 dt + \frac{1}{2}h|v(t^{n+1})|^2 \leq Lh|v(t)|^2 \end{aligned}$$

Αλλιως

$$\begin{aligned} Lh|v(t)|^2 \geq \frac{1}{2} \int_{I_n} |v(t)|^2 dt \\ (1 - 2Lh) \int_{I_n} |v(t)|^2 dt \leq 0 \end{aligned}$$

Αρα για  $h < 1/2L$  απο αυτη τη σχεση θα ειχα οτι  $v=0$ , δηλαδη  $U=V$ .